

Vissa förfarandefrågor för elstöd till företag

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian finns de förslag avseende förfarandet för elstöd till företag som har bedömts lämpliga att genomföra i lag.

Skatteverket föreslås vara handläggande myndighet. Beviljat elstöd ska tillgodoräknas stödmottagarna genom kreditering på skattekontot. Om det finns ett överskott på skattekontot efter att stöd har beviljats, ska det överskjutande beloppet automatiskt betalas ut om det inte finns något hinder mot utbetalning.

Den som har tillgodoräknats stöd föreslås vara återbetalningsskyldig om stödet har tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, eller villkoren för stödet inte har följts. Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig får Skatteverket besluta att återkräva det felaktigt tillgodoräknade beloppet. Anstånd ska beviljas efter ansökan av den återbetalningsskyldige om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet. Anstånd får även beviljas om det är till fördel för det allmänna. Skatteverket får återkalla ett anstånd eller sätta ned anståndsbeloppet om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats, om sökanden har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl.

Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid, föreslås att dröjsmålsränta ska tas ut på det obetalda beloppet från och med dagen efter att stödet tillgodoräknats till och med den dag betalning sker. Om ett återkrav av stöd inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Beslut enligt den nya lagen föreslås gälla omedelbart.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 16 maj 2023.

Innehållsförteckning

Promemorians huvudsakliga innehåll	2
1 Lagtext	4
1.1 Förslag till lag om förfarande för elstöd till företag	4
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	7
2 Elstöd till företag.....	10
2.1 Bakgrund	10
2.2 Förslaget till förordning om elstöd till företag.....	10
2.3 Förslagen i denna promemoria	11
3 Förfarande för elstödet till företag	11
3.1 Handläggande myndighet	11
3.2 Hantering inom skattekotot	12
3.3 Återbetalning och återkrav	13
3.4 Verkställighet	14
3.5 Anstånd.....	15
3.6 Dröjsmålsränta.....	16
3.7 Indrivning och preskription	17
3.8 Överklagande.....	19
3.9 Personuppgiftsbehandling	19
3.10 Sekretessfrågor	22
3.11 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	24
4 Konsekvensanalys.....	25
Syfte och alternativa lösningar	25
Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	25
Övriga effekter	26
5 Författningskommentar.....	27
5.1 Förslaget till lag om förfarande för elstöd till företag.....	27
5.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	34

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om förfarande för elstöd till företag

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om förfarandet för stöd till företag för att mildra effekterna av höga elpriser (elstöd).

2 § Skatteverket prövar frågor enligt denna lag.

Rätt att meddela föreskrifter om elstöd

3 § Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om förutsättningarna för att få elstöd och elstödet storlek.

Tillgodoräknande och utbetalning av stöd

4 § Elstöd som beviljas ska tillgodoräknas stödmottagaren genom kreditering på ett sådant skattekonto som avses i 61 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

5 § Om det finns ett överskott på skattekontot efter att elstöd har beviljats, ska det överskjutande beloppet automatiskt betalas ut till betalningsmottagarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Uppgift om sådant konto inhämtas från betalningsmottagaren eller, med mottagarens tillstånd, från bank eller kreditmarknadsföretag. Skatteverket får besluta om utbetalning från skattekontot på annat sätt om särskilda förhållanden motiverar det. Utbetalning ska göras med högst det belopp som har beviljats i elstöd.

En utbetalning enligt första stycket ska inte göras om det finns något hinder som anges i 64 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om det finns ett överskott på skattekontot efter kreditering av ett elstöd, ska intäktsränta enligt 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarandelagen beräknas på överskottet från och med dagen efter tillgodoräkandet.

Återbetalning och återkrav

6 § Den som har tillgodoräknats elstöd är återbetalningsskyldig om

1. stödet har tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, eller
2. villkoren för stödet inte har följts.

7 § Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig får Skatteverket besluta att återkräva det felaktigt tillgodoräknade beloppet. Ett sådant beslut ska innehålla uppgifter om det belopp som stödmottagaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas.

Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Skatteverket beslutat om återkrav.

Om det finns särskilda skäl får Skatteverket besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag.

8 § Ett återkrav ska återbetalas genom insättning på ett särskilt konto hos Skatteverket för återbetalning. Återbetalningen anses ha gjorts den dag då betalningen har bokförts på det särskilda kontot.

Anstånd

9 § Vid återkrav enligt 7 § ska Skatteverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Skatteverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

10 § Skatteverket får återkalla anstånd enligt 9 § första stycket eller sätta ned anståndsbeloppet om

1. förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats,
2. sökanden har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet, eller
3. det finns andra särskilda skäl.

Dröjsmålsränta

11 § Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta tas ut på det obetalda beloppet från och med dagen efter att elstödet tillgodosåknats till och med den dag betalning sker. Dröjsmålsränta beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om det finns särskilda skäl får Skatteverket helt eller delvis avstå från kravet på ränta.

Indrivning, verkställighet och preskription

12 § Om ett återkrav av elstöd inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar.

13 § Om det finns särskilda skäl får Skatteverket avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning.

14 § Skatteverkets beslut om återkrav enligt 7 § får verkställas enligt utsökningsbalken trots att beslutet inte har fått laga kraft.

15 § Om en fordran på återkrav av elstöd har lämnats för indrivning, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) för tiden efter överlämnandet och driva in den.

16 § En fordran på elstöd som ska tillgodoräknas enligt 4 § får inte överlåtas innan beloppet kan betalas ut.

17 § En fordran som avses i 16 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av en fordran på elstöd som ska betalas.

18 § En fordran på återkrav av elstöd ska vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

19 § Beslut enligt denna lag gäller omedelbart.

Överklagande

20 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

Skatteverkets beslut som avser anstånd enligt 9 § andra stycket får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 16 maj 2023.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 4 §§ och 2 kap. 3 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och i verkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lagen (1991:1047) om sjuklön och lagen (2020:548) om omställningsstöd, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och i verkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lagen (1991:1047) om sjuklön och lagen (2020:548) om omställningsstöd *samt av sådant stöd som avses i lagen (2023:000) om förfarande för elstöd till företag*, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelserna i 4–6 och 8 §§ samt 2 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om juridiska personer och avlidna.

4 §³

Uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter,
2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
3. fastighetstaxering,
4. revision och annan analys- eller kontrollverksamhet,

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2020:550.

³ Senaste lydelse 2022:1684.

5. tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning,

6. handläggning

a) enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,

b) av andra frågor om ansvar för någon annans skatter och avgifter,

c) enligt lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och 22 b kap. skatteförfarandelagen (2011:1244),

d) enligt lagen (2017:182) om automatiskt utbyte av land-för-land-rapporter på skatteområdet och 33 a kap. skatteförfarandelagen,

e) enligt 33 b kap. skatteförfarandelagen,

f) enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete och lagen (2020:548) om omställningsstöd, och

f) enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete och lagen (2020:548) om omställningsstöd samt av sådant stöd som avses i lagen (2023:000) om förfarande för elstöd till företag, och

g) enligt lagen (2022:1681) om plattformsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet, lagen (2022:1682) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar och 22 c kap. skatteförfarandelagen,

7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,

8. hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,

9. hantering av uppgifter om sjuklönekostnad, och

10. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

2 kap.

3 §⁴

För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,

2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,

3. registrering för skatter och avgifter,

4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,

5. bestämmande av skatter och avgifter,

6. underlag för fastighetstaxering,

7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,

8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,

9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,

10. yrkanden och grunder i ett ärende,

11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,

12. uppgifter som behövs vid hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,

13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller lagen (2020:548) om omställningsstöd, och

13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller lagen (2020:548) om omställningsstöd *eller av sådant stöd som avses i lagen (2023:000) om förfarande för elstöd till företag, och*

14. uppgifter om sjuklönekostnad.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 16 maj 2023.

2 Elstöd till företag

2.1 Bakgrund

Energipriserna i Europa har till följd av den ekonomiska återhämtningen efter pandemin och därefter den ryska invasionen av Ukraina stigit till exceptionellt höga nivåer. Regeringen aviserade därför i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 21 avsnitt 2.8) att ett elstöd finansierat av intäkter från överbelastning i elnätet (s.k. flaskhalsintäkter) hos Affärsverket svenska kraftnät (nedan Svenska kraftnät) ska återföras till elkonsumenterna.

Regeringen gav den 18 augusti 2022 Svenska kraftnät i uppdrag att ansöka om att få använda flaskhalsintäkter för att finansiera nödgärder som på kort sikt kan komma konsumenterna och företagen till del. Svenska kraftnät ansökte den 27 oktober 2022 hos Energimarknadsinspektionen om att få använda flaskhalsintäkterna för att finansiera ett stöd till elanvändarna i form av en engångsutbetalning. Den 16 november 2022 godkände Energimarknadsinspektionen delvis Svenska kraftnäts ansökan. Den 22 december 2022 beslutade regeringen förordningen (2022:1872) om elstöd till konsumenterna för oktober 2021–september 2022. För företagen behövdes dock utformningen av stödet revideras för att försäkra förenlighet med EU:s statsstödsregelverk. Samma dag gav därför regeringen Svenska kraftnät i uppdrag att ansöka hos Energimarknadsinspektionen om ett stöd för näringsidkare och juridiska personer. Svenska kraftnät ansökte den 4 januari 2023 och ansökan godkändes av Energimarknadsinspektionen den 11 januari 2023.

2.2 Förslaget till förordning om elstöd till företag

Klimat- och näringslivsdepartementet har den 20 februari 2023 remitterat ett förslag till förordning om elstöd till företag med tillhörande promemoria. I det föreslås sammanfattningsvis följande. Juridiska personer eller fysiska personer som är näringsidkare har efter ansökan rätt till stöd om de hade rätt att ta ut el i en uttagspunkt i något av de två sydligaste elområdena (elområde 3 och 4) enligt ett avtal med ett nätföretag den 17 november 2022 och el togs ut för förbrukning i uttagspunkten någon gång under oktober 2021–september 2022 (referensperioden). Att stödet lämnas till juridiska personer innebär att det kan bli aktuellt både för företag och organisationer, exempelvis stiftelser, föreningar, registrerade trossamfund och kommuner. För dödsbon finns vissa specialregler som reglerar om de får stöd enligt förordningen om elstöd till företag eller förordningen om elstöd till konsumenterna för oktober 2021–september 2022.

Elstödet lämnas för framtida elkostnader, men beräknas utifrån förbrukningen under referensperioden av praktiska skäl. Stöd lämnas med 79 öre per kilowattimme för en uttagspunkt i elområde 4 och med 50 öre per kilowattimme för en uttagspunkt i elområde 3. Det finns maxbelopp

för hur mycket stöd som kan lämnas per företag eller koncern, vilka varierar beroende på verksamhetsområde. Vissa andra typer av stöd ska räknas av från stödbeloppet och rätt till elstöd till företag föreligger inte för den som har rätt till stöd enligt förordningen om elstöd till konsumenter för oktober 2021–september 2022. Sökanden, och i vissa fall företagsledaren, måste även uppfylla vissa krav, exempelvis att inte ha näringsförbud, vara försatt i konkurs eller ha vissa typer avskulder som lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Ansökan ska lämnas elektroniskt till Skatteverket mellan den 30 maj och den 25 september 2023. En ansökan ska innehålla bl.a. identifikationsuppgifter för sökanden, namn på företrädare för sökanden, elförbrukning i en viss uttagspunkt samt i vissa fall koncernstruktur och verksamhet för sökande företag och tidigare utbetalda stöd. Ansökan föreslås även innehålla en försäkran om att kraven för stödet är uppfyllda. Företag som ingår i en koncern ska ansöka samlat om stöd. Nätföretag ska rapportera uppgifter om bl.a. avtal och elförbrukning för de aktuella uttagspunkterna till Skatteverket. Ett beslut om stöd ska innehålla villkor om att stödmottagaren på Skatteverkets begäran ska lämna de uppgifter och handlingar som krävs för kontroll av stödet. Stödet och den administration som krävs finansieras genom flaskhalsintäkter hos Svenska kraftnät.

2.3 Förslagen i denna promemoria

I denna promemoria finns de förslag avseende förfarandet för elstödet till företag som har bedömts lämpliga att genomföra i lag.

3 Förfarande för elstödet till företag

3.1 Handläggande myndighet

Promemorians förslag: Skatteverket ska vara handläggande myndighet.
--

Skälen för förslaget: Det kan förutses att det kommer att vara ett mycket stort antal företag som kommer att vilja utnyttja elstödet. Det är dessutom fråga om mycket stora belopp som kan komma att betalas ut. För att säkerställa en effektiv, snabb och rättssäker handläggning av ansökningarna om stöd bör den handläggande myndigheten ha vana att handlägga ett stort antal ärenden på kort tid. Skatteverket är den myndighet som har bäst förutsättningar att klara av denna uppgift på den korta tid som står till buds. Trots att hantering av stöd till företag inte har någon naturlig koppling till Skatteverkets verksamheter föreslås därför att ärenden om elstöd till företag ska handläggas av Skatteverket.

Lagförslag

Förslagen i denna promemoria föranleder införandet av en ny lag, lagen om förfarande för elstöd till företag. Förslaget att Skatteverket ska vara handläggande myndighet medför införandet av 2 § i den nya lagen.

3.2 Hantering inom skattekontot

Promemorians förslag: Beviljat elstöd ska tillgodoräknas stödmottagarna genom kreditering på skattekontot. Om det finns ett överskott på skattekontot efter att stöd har beviljats, ska det överskjutande beloppet automatiskt betalas ut om det inte finns något hinder mot utbetalning. Utbetalning ska göras med högst det belopp som har beviljats i stöd. Intäktsräntan ska beräknas på överskottet från och med dagen efter tillgodoräkandet.

Skälen för förslaget: Det är angeläget att elstödet kan komma företagen till del så snart som möjligt. Det är därför nödvändigt att använda sig av administrativa rutiner som redan finns hos Skatteverket, eller som relativt lätt kan byggas upp. För vissa andra stöd som hanteras av Skatteverket, såsom omställningsstödet, sker överföringen av stödet till sökanden genom att det beslutade stödet krediteras företagets skattekonto. Ett sådant förfarande bedöms vara lämpligt även för elstödet till företag. Att skattekontot används medför även att avräkning kommer att ske mot underskott för skatter och avgifter enligt de vanliga bestämmelserna i skattekontosystemet, på motsvarande sätt som gäller för andra stöd som krediteras skattekontot. Det innebär även att lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter blir tillämplig. Det föreslås därför att beviljat elstöd ska tillgodoräknas stödmottagarna genom kreditering på skattekontot.

För att ett beviljat stöd ska komma sökanden till godo så snart som möjligt föreslås att det ska göras en automatisk utbetalning till sökandens konto hos ett bank- eller kreditmarknadsföretag om krediteringen av ett stöd medför ett överskott på skattekontot. Utbetalning ska dock inte ske om något hinder mot utbetalning enligt 64 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244) föreligger. Det omfattar bl.a. avräkning mot skatteskulder, men även att kontohavaren begär att beloppet ska användas för betalning av framtida skatteskulder. Att lagen om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter är tillämplig innebär även att avräkning ska ske för vissa statliga fordringar. Det föreslås vidare att utbetalning ska göras med högst det belopp som har beviljats i elstöd. Eventuellt överskott av andra skäl än elstödet ska således inte betalas ut automatiskt, utan hanteras utifrån vanliga regler för skattekontot. Det kan dock inträffa att kontohavaren i ett visst fall inte vill få hela beloppet från stödet utbetalt utan i stället önskar att hela eller delar av beloppet ska stå kvar på skattekontot. En anledning kan vara att kontohavaren önskar att beloppet ska avräknas mot skatter och avgifter som kommer förfalla till betalning men ännu inte beslutats och därför vare sig har debiterats eller finns under de s.k. bevakningstransaktionerna. För att undvika att sådana överskott utbetalas måste företaget begära att beloppet ska användas för betalning

av framtida skatte- eller avgiftsskulder. Krediteringen av elstödet påverkar inte eventuella tidigare medgivna anstånd med betalning av skatt eller avgift. Slutligen föreslås att det tydliggörs att intäktsräntan ska beräknas på överskottet från och med dagen efter tillgodoräkandet.

Lagförslag

Förslagen föranleder införandet av 4 och 5 §§ i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag.

3.3 Återbetalning och återkrav

Promemorians förslag: Den som har tillgodoräknats elstöd är återbetalningsskyldig om stödet har tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, eller villkoren för stödet inte har följts. Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig får Skatteverket besluta att återkräva det felaktigt tillgodoräknade beloppet. Ett sådant beslut ska innehålla uppgifter om det belopp som företaget ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Återbetalning ska som huvudregel göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Skatteverket har beslutat om återkrav, men om det finns särskilda skäl får Skatteverket besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag.

Ett återkrav ska återbetalas genom insättning på ett särskilt konto för återbetalning.

Skälen för förslaget: Enligt den utformningen av elstödet som föreslås i förslaget till förordning om elstöd till företag baseras rätten till stöd till stora delar på att bestämda förutsättningar ska vara uppfyllda i kombination med uppgifter från nätföretagen. Uppgifterna från nätföretagen anses normalt ha en relativt hög trovärdighet. Förutsättningarna som ska uppfyllas, exempelvis att inte ha näringsförbud, vara försatt i konkurs eller ha vissa typer av skulder som lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, är generellt utformade så att de antingen är uppfyllda eller inte är det. Det finns få bedömningsmoment i elstödet och förutsättningarna kan normalt kontrolleras genom offentliga register eller kontakt med andra myndigheter. Jämfört med skatteförfarandet eller förfarandet för andra stöd som Skatteverket hanterar bedöms Skatteverket därmed inte ha samma behov av mer ingripande kontrollåtgärder som revision, kontrollbesök eller bevissäkring. Skatteverkets kontroll borde till stora delar kunna hanteras genom uppgifter från andra myndigheter och nätföretagen. Detta informationsutbyte bedöms kunna regleras på förordningsnivå. I förslaget till förordning om elstöd till företag föreslås även att Skatteverket ska få vissa möjligheter att kräva upplysningar från den som söker stödet.

Skatteverket bedöms dock ha ett visst behov av ytterligare kontrollåtgärder. Om ett företag fått elstöd utan att förutsättningarna för det varit uppfyllda är det angeläget att detta kan korrigeras. Det föreslås därför att den som har tagit emot elstöd ska vara återbetalningsskyldig om stödet har tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp. Skyldigheten föreslås inte kopplas till om företaget varit medvetet om

felaktigheten eller inte. Även oavsiktliga misstag kan alltså leda till en återbetalningsskyldighet. Syftet med skyldigheten är inte att straffa sökanden, utan att se till att stödet betalas ut till rätt mottagare och med rätt belopp. Det krävs inte att någon utbetalning från skattekontot av det felaktiga stödet har skett, utan det är tillräckligt att elstödet felaktigt har tillgodoräknats på skattekontot. Ett beslut om elstöd ska, enligt förslaget till förordning om elstöd till företag, innehålla villkor om att stödmottagaren på Skatteverkets begäran ska lämna de uppgifter och handlingar som krävs för kontroll av stödet. Att sökanden inte följer en sådan begäran föreslås också vara skäl för att återkräva stödet. Detta fungerar som ett påtryckningsmedel för sökanden att medverka till Skatteverkets kontroll av att stödet har betalats ut korrekt.

Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig enligt vad som sägs ovan föreslås att Skatteverket får besluta att återkräva det felaktigt tillgodoräknade beloppet. Ett sådant beslut ska innehålla uppgifter om det belopp som företaget ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Det föreslås ingen absolut skyldighet för Skatteverket att återkräva det felaktiga tillgodoräknade beloppet, utan Skatteverket "får" återkräva det. Exempel på fall då Skatteverket får låta bli att återkräva ett felaktigt tillgodoräknat belopp är om det rör mycket små summor. Det föreslås att återbetalning som huvudregel ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Skatteverket har beslutat om återkrav, men om det finns särskilda skäl får Skatteverket besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag.

När återbetalning sker är det viktigt att Skatteverket enkelt kan koppla ihop det återbetalda beloppet med återkravet. Om återbetalning skulle ske till skattekontot skulle det inte alltid vara möjligt. Det föreslås därför att återkrav ska återbetalas genom insättning på ett särskilt konto för återbetalning. Återbetalningen anses ha gjorts den dag då betalningen har bokförts på det särskilda kontot.

Lagförslag

Förslagen föranleder införandet av 6–8 §§ i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag.

3.4 Verkställighet

Promemorians förslag: Beslut enligt den nya lagen ska gälla omedelbart.

Skälen för förslaget: Inom förvaltningsområdet är huvudregeln att ett beslut som får överklagas inom en viss tid får verkställas först när överklagandetiden har gått ut, om beslutet inte har överklagats, se 35 § förvaltningslagen (2017:900). Inom skatteförfarandområdet är huvudregeln i stället att beslut gäller omedelbart, se 68 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Det innebär att laga kraft inte krävs för att besluten ska bli gällande, vilket t.ex. betyder att delgivning inte behövs och att betalningsskyldighet enligt ett beslut gäller även om beslutet överklagas. Även om Skatteverket är handläggande

myndighet (se ovan) är bestämmelserna i SFL inte direkt tillämpliga på ärenden om elstöd. Fråga uppkommer därför om de beslut Skatteverket fattar med stöd av den nya lagen om förfarande för elstöd till företag ska gälla direkt, eller först när de har vunnit laga kraft.

För att säkerställa att beslut om återkrav av felaktigt utbetalt elstöd följs finns det anledning att överväga om sådana beslut ska gälla omedelbart. Att Skatteverkets beslut om återkrav gäller omedelbart kan antas leda till en bättre kontrolleffektivitet, eftersom obetalda återkrav kan överlämnas till Kronofogdemyndigheten och bli föremål för verkställighet snabbare än om företaget först måste delges och återbetalningskravet få laga kraft. Att tiden från det att en fordran fastställs till dess den kan överlämnas för indrivning är kort är en viktig faktor för ett effektivt förfarande vid återkrav. Risken för utebliven återbetalning ökar även med tiden, eftersom risken för att den betalningsskyldige saknar tillgångar eller försätts i konkurs ökar över tid. En inte oväsentlig effekt av förslaget i denna del är att det även bedöms fungera som ett mildt påtryckningsmedel för att bidra till en hög grad av regelefterlevnad. En hög grad av regelefterlevnad är viktig, inte minst med tanke på de avsevärda belopp elstödet omfattar. Återkravet fyller även en viktig funktion vid Skatteverkets kontroll av stödet (se vidare avsnitt 3.3). I sammanhanget bör dock också rättssäkerheten för enskilda beaktas. Ett beslut som gäller omedelbart innebär att enskildas skyldighet att betala återkrävt belopp gäller trots att beslutet överklagas. Nedan föreslås dock att en möjlighet till anstånd ska införas. Det föreslås även att Skatteverket i vissa fall får avstå från att lämna en fordran på återkrav av elstöd till indrivning. Sammantaget bedöms dessa åtgärder säkerställa enskildas rättssäkerhet även om ett beslut om återkrav gäller omedelbart. Det föreslås därför att beslut enligt den nya lagen ska gälla omedelbart.

Lagförslag

Förslagen föranleder införandet av 19 § i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag.

3.5 Anstånd

Promemorians förslag: Anstånd ska beviljas efter ansökan av den återbetalningsskyldige om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet. Skatteverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

Skatteverket får återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats, om sökanden har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl.

Skälen för förslaget: I avsnitt 3.4 ovan föreslås att beslut om återkrav ska gälla omedelbart. Det innebär att återbetalning ska verkställas även om beslutet har överklagats. För att inte detta ska bli oskäligt betungande för

den beslutet rör är det lämpligt att införa en möjlighet till anstånd. Det föreslås därför att anstånd ska beviljas efter ansökan av den återbetalningsskyldige om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Skälet till tveksamheten är normalt ett överklagande, men varje initiativ som väcker frågan om hur mycket som ska betalas tillbaka i slutändan omfattas av ordalydelsen. Det är upp till Skatteverket att bedöma om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. På samma sätt som inom skatteförfarandet är det lämpligt att Skatteverket i dessa fall inte bara får en möjlighet att bevilja anstånd utan att så ska ske om förutsättningarna är uppfyllda. Ett företag som ansöker om anstånd har i detta fall rätt att få anstånd om förutsättningarna för anstånd är uppfyllda. Det föreslås att anståndstiden får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Det kan uppkomma situationer där förutsättningarna för anstånd enligt vad som föreslås ovan inte är uppfyllda, men där ett anstånd skulle ge ett bättre ekonomiskt utfall för det allmänna än om verkställighetsåtgärder vidtogs omedelbart. Det bedöms lämpligt att Skatteverket i dessa fall ska ha en möjlighet att medge anstånd. En motsvarande möjlighet finns i skatteförfarandet. Det föreslås därför att Skatteverket ska få bevilja anstånd om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

När ett anstånd har beviljats kan det efter en tid inträffa att de förutsättningar som beslutet om anstånd baseras på inte längre föreligger, antingen på grund av att förhållandena har ändrats eller på grund av att sökanden har lämnat felaktiga uppgifter, så att beslutet är fattat på en felaktig grund från början. I dessa fall måste beslutet om anstånd kunna ändras. Det föreslås därför att Skatteverket ska få återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl. Eftersom det är fråga om förändringar i negativ riktning ligger det i sakens natur att det ska vara fråga om ändrade förhållanden som minskar rätten till anstånd. Om exempelvis förhållandena har ändrats på så sätt att det blir mer troligt att återkravet kommer att sättas ner eller att det skulle bli mer fördelaktigt för det allmänna att medge anstånd är det inte skäl för Skatteverket att återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet. När det gäller felaktiga uppgifter från företaget som har sökt anstånd bör det vara fråga om fel av någon betydelse. Mindre misstag från företagets sida bör normalt inte vara skäl nog att återkalla anståndet.

Lagförslag

Förslagen föranleder införandet av 9 och 10 §§ i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag.

3.6 Dröjsmålsränta

<p>Promemorians förslag: Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta tas ut på det obetalda beloppet från och med dagen efter att stödet tillgodoräknats till och med den dag betalning</p>
---

sker. Dröjsmålsränta beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt skatteförfarandelagen. Om det finns särskilda skäl får Skatteverket helt eller delvis avstå från kravet på ränta.

Skälen för förslaget: I återkravssituationer bör det även finnas ett påtryckningsmedel utöver själva möjligheten att kräva återbetalning. Det föreslås därför att dröjsmålsränta tas ut om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid. Räntan ska tas ut från och med dagen efter att stödet tillgodoräknats till och med den dag betalning sker. Detta innebär att ränta ska tas ut på obetalda belopp även när ett företag har beviljats anstånd med betalningen av ett återkrav. Vidare föreslås att dröjsmålsräntan ska utgå från en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Det kan dock uppkomma situationer då det skulle framstå som oskäligt att ta ut dröjsmålsränta. Det föreslås därför att Skatteverket helt eller delvis får avstå från kravet på dröjsmålsränta om det finns särskilda skäl. Ett sådant skäl kan t.ex. vara att en felaktig utbetalning av elstöd orsakats av ett misstag hos Skatteverket. En prövning av om sådana särskilda skäl föreligger kräver ingen separat ansökan från den återbetalningsskyldige, utan kan göras av Skatteverket på eget initiativ.

Lagförslag

Förslagen föranleder införandet av 11 § i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag.

3.7 Indrivning och preskription

Promemorians förslag: Om ett återkrav av stöd inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Om det finns särskilda skäl får Skatteverket avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning. Skatteverkets beslut om återkrav får verkställas enligt utsökningsbalken trots att beslutet inte har fått laga kraft. Under indrivningsförfarandet ska Kronofogdemyndigheten beräkna ränta motsvarande basräntan på skattekontot.

Skälen för förslaget: En förutsättning för att Skatteverkets efterkontroll av utbetalningar av elstöd ska vara effektiv är att det finns tillgängliga rättsmedel för att säkerställa att ett beslutat återkrav av felaktigt utbetalt stöd betalas. Det föreslås därför att Skatteverket, om återbetalning inte har skett i rätt tid, ska överlämna fordran till Kronofogdemyndigheten för indrivning. När det gäller skatter och avgifter har Skatteverket möjlighet att avstå från att överlämna sådana fordringar till indrivning om det finns särskilda skäl. En motsvarande möjlighet föreslås även när det gäller återkrav av elstöd. Enligt förarbetena till skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, (prop. 2010/11:165 s. 1183 och prop. 1996/97:100) kan ett skäl att avvakta med att begära indrivning vara att det finns en ansökan om anstånd som ännu inte har avgjorts och det finns skäl som talar för att anstånd kan komma att medges. Även när ett beslut att inte medge anstånd har överklagats ska det enligt nämnda förarbeten finnas utrymme för att avvakta.

Lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar gäller vid indrivningen, vilket bl.a. innebär att Kronofogdemyndigheten ansvarar för vissa borgenärsuppgifter och att Skatteverket skyndsamt ska hålla Kronofogdemyndigheten underrättad om anstånd med betalning medges eller om fordringen betalas för att förhindra att indrivning sker för belopp som inte är verkställbara. Enligt 3 kap. 23 § utsökningsbalken får ett beslut inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft om det inte är särskilt föreskrivet. Det föreslås därför att Skatteverkets beslut om återkrav ska få verkställas enligt utsökningsbalken trots att beslutet inte har fått laga kraft. Skatteverket måste därmed inte delge beslutet om återkrav för att en obetald fordran ska kunna lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Under indrivningsförfarandet föreslås att Kronofogdemyndigheten ska beräkna ränta enligt 65 kap. 3 § SFL. Det innebär en räntenivå motsvarande basräntan på skattekontot.

På motsvarande sätt som gäller för skatter och avgifter enligt 71 kap. 2 § första stycket SFL föreslås att en fordran på elstöd som ska tillgodoräknas sökandens skattekonto inte får överlåtas innan beloppet kan betalas ut. Syftet med bestämmelsen är att hindra den som har skulder hos Kronofogdemyndigheten från att överlåta en fordran på elstöd och därigenom undgå utmätning. En grundläggande princip för skattekontot är att inbetalda och andra belopp som tillgodoräknas skattekontot räknas av från den sammanlagda skulden på kontot och inte från någon specifik skuld. Det innebär att det inte alltid är möjligt att direkt utläsa om en viss skatt eller avgift är betald eller om saldot på kontot helt eller delvis består av en viss fordran. Saldot kommer därför i praktiken vanligtvis inte motsvara sökandens fordran på elstöd, utan av ett motsvarande belopp. Om det finns andra poster registrerade på skattekontot är därför det belopp som Kronofogdemyndigheten kan ta i anspråk genom avräkning för en fordran på elstöd inte specifikt det elstöd som sökanden har beviljats utan det överskott som finns på skattekontot.

Det föreslås vidare att en fordran på elstöd som ska tillgodoräknas företagets skattekonto eller det överskott som finns på kontot efter avstämning ska få utmätas trots att det inte får överlåtas, vilket motsvarar vad som gäller för skatter och avgifter enligt 71 kap. 3 § SFL. Därigenom kan fordringar som finns hos Kronofogdemyndigheten betalas innan sökanden kan använda ett eventuellt överskott till annat. En fordran på elstöd eller det överskott som kvarstår på skattekontot får utmätas först efter det att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Om staten har en motfordran avseende skatter, avgifter, böter, viten m.m., och om motfordringen är registrerad för indrivning i utsökningsregistret kan avräkning därför ske innan elstödet eller det överskott som kvarstår på skattekontot betalas ut. Regler om registrering av fordringar för indrivning i utsökningsregistret finns i 12 § indrivningsförfordningen (1993:1229).

Det föreslås även att bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken om vad som ska undantas med hänsyn till gäldenärens behov inte ska tillämpas vid utmätning av en fordran på elstöd som ska utbetalas. Motsvarande gäller för skatter och exempelvis omställningsstöd.

Vidare föreslås att en fordran på återkrav av elstöd vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som påförts enligt SFL. Det medför bl.a. att fordran preskriberas fem år efter utgången av det kalenderår då den lämnades för indrivning.

Lagförslag

Förslagen föranleder införandet av 12–18 §§ i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag

3.8 Överklagande

Promemorians förslag: I lagen upplyses om att Skatteverkets beslut överklagas enligt reglerna i förvaltningslagen. Beslut om anstånd till fördel för det allmänna får inte överklagas.

Skälen för förslaget: Skatteverkets beslut i ärenden om elstöd kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta följer av förvaltningslagen (2017:900), förkortad FL, och gäller oavsett om det är fråga om beslut enligt förslaget till förordning om elstöd till företag, exempelvis beslut att inte bevilja stöd, eller beslut enligt förslagen i denna promemoria, exempelvis beslut om återkrav. Det föreslås att det i lagen läggs in en upplysning om var överklagandebestämmelserna finns.

Enligt förslaget i avsnitt 3.5 ska Skatteverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Det är ett beslut som får överklagas enligt vanliga regler. Det föreslås dock dessutom att Skatteverket ska ges en möjlighet att bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna. I det fallet är beslutet inte ett uttryck för Skatteverkets handläggning av ett ärende om återkrav utan är en åtgärd som Skatteverket får vidta i sin roll som borgenär. Det föreslås därför att det i överklagandebestämmelsen förtydligas att dessa beslut inte kan överklagas.

Lagförslag

Förslagen föranleder införandet av 20 § i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag.

3.9 Personuppgiftsbehandling

Regeringens förslag: Lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska kompletteras med bestämmelser om att behandlingen av personuppgifter vid handläggning av elstöd till företag omfattas av lagens tillämpningsområde, att uppgifter ska få behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för sådan handläggning och att behandlingen får ske i beskattningsdatabasen.

Skälen för förslaget: Enligt förslagen i avsnitt 3.1 och 3.2 ska Skatteverket handlägga frågor om elstöd till företag och hanteringen ska ske inom skattekontot. Anledningen till detta är att praktiskt möjliggöra en snabb och rättssäker hantering av en stor mängd ansökningar på kort tid. Att stödet hanteras inom skattekontot innebär att vissa uppgifter om de som söker stöd måste behandlas hos Skatteverket. Ansökningarna om stöd bedöms främst omfatta juridiska personer. Det kommer dock även förekomma att fysiska personer som bedriver näringsverksamhet söker stöd. Ansökan görs i sådana fall i rollen som näringsidkare, snarare än som privatperson. Ansökningar kommer, oavsett om de görs av en juridisk eller en fysisk person, att medföra att personuppgifter behandlas av Skatteverket. Utifrån förslaget till förordning om elstöd till företag kommer de uppgifter som Skatteverket ska behandla främst utgöras av identifikationsuppgifter för sökanden, namn på företrädare för sökanden, elförbrukning i en viss uttagspunkt samt i vissa fall koncernstruktur och verksamhet för sökande företag och tidigare utbetalda stöd. Ansökan föreslås även innehålla en försäkran om att vissa förutsättningar inte är uppfyllda, exempelvis näringsförbud eller konkurs. Dessa uppgifter kan vid behov behöva kontrolleras.

Det står mot denna bakgrund klart att förslaget ger upphov till en sådan personuppgiftsbehandling som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsländer och ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018. Förordningen, som utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU på området för EU:s inre marknad, tillåter och förutsätter ibland att medlemsstaterna kompletterat förordningen med nationell lagstiftning. För Skatteverkets personuppgiftsbehandling i beskattningsverksamheten finns lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som innehåller bestämmelser som kompletterat EU:s dataskyddsförordning.

När en ansökan om elstöd till företag har getts in till Skatteverket behöver myndigheten behandla personuppgifter. Givet förutsättningen att Skatteverket ska hantera stödet inom skattekontot kommer personuppgifterna att behandlas i beskattningsdatabasen. Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen är i första hand att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning). Den aktuella grunden för behandlingen är vidare fastställd i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning. Den rättsliga grunden är fastställd i den föreslagna lagen och i förslaget till förordning om elstöd till företag.

Med undantag för hanteringen av stöd vid korttidsarbete och hanteringen av omställningsstöd skiljer sig den föreslagna hanteringen av elstöd till företag från Skatteverkets övriga åligganden. Skatteverkets handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete respektive lagen (2020:548) om omställningsstöd anges uttryckligen i bestämmelsen om

tillämpningsområdet för lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Mot denna bakgrund bör även Skatteverkets handläggning av elstöd till företag uttryckligen anges i 1 kap. 1 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

I samband med införandet av lagen om omställningsstöd gjorde regeringen bedömningen att det borde införas en ny ändamålsbestämmelse i 1 kap. 4 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som anger att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för handläggning enligt lagen om stöd vid korttidsarbete och lagen om omställningsstöd. Ändringen motiverades av EU:s dataskyddsförordnings krav på att personuppgiftsbehandling ska ske på ett öppet sätt i förhållande till den registrerade (se artikel 5.1 a i EU:s dataskyddsförordning) samt att hanteringen av både stöd vid korttidsarbete och omställningsstöd skiljer sig från Skatteverkets övriga åligganden (se prop. 2019/20:181 s. 87–92). Även om det finns skillnader mellan dessa stöd och det föreslagna elstödet till företag finns även tydliga likheter. Exempelvis rör det sig i samtliga fall om regleringar som avser bestämmande, tillgodoräknande och återbetalning av stöd samt olika bestämmelser om kontroll av stödet. Av samma skäl som låg till grund för den ändamålsbestämmelse som infördes i samband med lagen om omställningsstöd görs bedömningen att det även bör införas en ny ändamålsbestämmelse i 1 kap. 4 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet som anger att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för handläggning av elstöd till företag.

För att säkerställa att de uppgifter som Skatteverket kommer att behöva behandla i samband med hanteringen av ärenden om elstöd till företag får behandlas i beskattningsdatabasen, föreslås även ett kompletterande tillägg i 2 kap. 3 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Även om behovet av kontrollåtgärder avseende elstödet till företag har bedömts vara relativt litet (se avsnitt 3.3) kommer Skatteverket att behöva genomföra vissa kontroller. Skatteverket kan därför i vissa fall behöva samköra uppgifter i ansökningarna om stöd som läggs in i beskattningsdatabasen mot beskattningsuppgifter i databasen för att kunna välja ut de företag för manuell bedömning där det bedöms föreligga hög risk för att stöd kommer att tillgodoräknas eller har tillgodoräknats på felaktiga grunder. En allmän dataskyddsrättslig princip är att personuppgifter bara får samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Enligt den s.k. finalitetsprincipen får uppgifterna inte senare behandlas för något annat ändamål som är oförenligt med insamlingsändamålen. Dessa principer följer av artikel 5.1 b i EU:s dataskyddsförordning. Den som lämnar uppgifter till Skatteverket för beskattningsändamål i t.ex. inkomstdeklarationen måste kunna räkna med att sådana uppgifter sedan kan komma att användas för andra ändamål såsom för kontroll av olika förmåner och stöd. I detta fall är flera av de uppgifter som lämnats för beskattningsändamål relevanta för Skatteverkets kontroll och för att välja ut kontrollobjekt vid myndighetens hantering av elstöd. Bedömningen görs att sådan behandling av uppgifterna i beskattningsdatabasen är förenlig med de ändamål för vilka uppgifterna samlats in. Av artikel 5.1 c i EU:s dataskyddsförordning följer

dock att det endast är sådana uppgifter som är adekvata och relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas, som får behandlas.

Vad gäller frågan om personuppgiftsbehandlingen är proportionerlig bör beaktas att det är valfritt att ansöka om elstöd till företag och att de fysiska personer som ansöker gör det i rollen som näringsidkare. De uppgifter som kommer att behandlas är inte sådana känsliga personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning. Uppgifterna är främst sådana som relaterar till näringsverksamhet. Det eventuella integritetsintrånget som personuppgiftsbehandlingen medför för enskilda personer bedöms stå i proportion till ändamålet att införa ett elstöd till företag.

I lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet föreslås sammanfattningsvis en uttrycklig reglering om att behandlingen av personuppgifter vid handläggning av elstöd till företag omfattas av lagens tillämpningsområde, att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för sådan handläggning samt att uppgifter som behövs för handläggningen får behandlas i beskattningsdatabasen. Därutöver kan även finnas anledning för regeringen att göra vissa ändringar i förordningsform.

Lagförslag

Förslagen föranleder ändringar i 1 kap. 1 och 4 §§ och 2 kap. 3 § lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

3.10 Sekretessfrågor

Promemorians bedömning: Sekretess till skydd för enskild bör gälla i Skatteverkets verksamhet som består i handläggning av elstöd.

Någon ny sekretessbestämmelse behöver inte införas i offentlighets- och sekretesslagen.

Skälen för bedömningen

Allmänt om sekretess

I det allmänna verksamheten gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, samt enligt offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), förkortad OSF. Med sekretess avses enligt 3 kap. 1 § OSL förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt. Sekretess gäller som huvudregel inte bara i förhållande till enskilda utan också mellan myndigheter och inom en myndighet, om det där finns olika verksamhetsgrenar som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (8 kap. 1 och 2 §§ OSL). Beroende på vilken typ av skaderekvisit som används har den som gör bedömningen om en uppgift omfattas av sekretess eller inte att pröva antingen om ett röjande av uppgiften kan antas leda till viss skada (rakt skaderekvisit – presumtion för offentlighet) eller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att viss skada uppkommer (omvänt skaderekvisit – presumtion för sekretess). Sekretessen kan också vara absolut. I sådana fall används inget skaderekvisit, utan uppgifterna som är föremål för sekretess ska

hemlighållas utan att någon skadeprövning sker. Genom användningen av skaderekvisit säkerställs att uppgifter inte beläggs med mer sekretess än vad som är oundgängligen nödvändigt för att skydda det intresse som föranlett bestämmelsen.

Behov av sekretess i ärenden om elstöd till företag

Handläggningen av elstöd till företag regleras både av förslagen i den förordning som redogörs för i avsnitt 2.2 och förslagen i den här promemorian. Av praktiska skäl omfattar dock bedömningen av sekretessfrågor nedan handläggningen som helhet, oavsett hur den regleras.

Elstöd till företag kommer att kunna omfatta stora belopp. Det finns därför ett stort allmänt intresse av insyn i dessa ärenden och det är viktigt att Skatteverket i egenskap av handläggande myndighet arbetar så öppet och transparent som möjligt. Bedömningen av rätten till stöd kommer till stora delar att baseras på uppgifter från nätföretagen om elförbrukning och elavtal men det finns även regler om att sökanden, och i vissa fall företagsledaren, måste uppfylla vissa krav, exempelvis att inte ha näringsförbud, vara försatt i konkurs eller ha vissa typer av skulder som lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Vissa av uppgifterna som hanteras är inte offentliga och kan inte erhållas från Bolagsverket. Det kan konstateras att det typiskt sett inte handlar om några känsliga uppgifter för de företag som ansöker om elstödet. Det kan dock förekomma att de handlingar och uppgifter som Skatteverket tar del av i samband med handläggningen innehåller sådana uppgifter om enskilda där det finns ett behov av att uppgifterna skyddas av sekretess.

Enligt 30 kap. 23 § OSL gäller sekretess, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i utredning, planering, prisreglering, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs (punkt 1) och för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet (punkt 2). Bestämmelsen omfattar således både uppgifter om den som är föremål för myndighetens verksamhet och uppgifter om tredjeman vars förhållanden är berörda. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Föreskrifter om när sekretess enligt denna paragraf ska gälla finns i 9 § OSF och bilagan till OSF.

En möjlighet att tillgodose behovet av sekretesskydd är att regeringen i förordning föreskriver att sekretessen enligt 30 kap. 23 § OSL ska gälla också för Skatteverkets verksamhet som består i att handlägga elstöd till företag. I ärenden om elstöd till företag kan det hända att vissa uppgifter inhämtas i kontrollsyfte från den sedvanliga beskattningsverksamheten där uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden omfattas av absolut sekretess enligt 27 kap. 1 § första och andra stycket samt 27 kap. 2 § första stycket OSL. Sådana uppgifter kommer således att omfattas av en svagare sekretess i ärenden om elstöd till företag i den

utsträckning sekretess kommer att gälla med ett rakt skaderekvisit enligt 30 kap. 23 § första stycket 1 OSL. Att uppgifterna omfattas av absolut sekretess i beskattningsverksamheten har huvudsakligen motiverats av hänsyn till den enskildes integritet. Den skattskyldiges långtgående plikt att lämna uppgifter om sina förhållanden till Skatteverket har ansetts ge särskild tyngd åt skyddsaspekten (prop. 1979/80:2 Del. A s. 256). Någon sådan utgångspunkt för avvägningen mellan insynsintresset och skyddsintresset kan inte göras gällande för uppgifter i ärenden om elstöd till företag, som utgör ett stöd som efter ett ansökningsförfarande ges till företag i syfte att mildra effekterna av höga elpriser. Att låta uppgifter om enskilds affärs- och driftförhållanden i ärenden om elstöd till företag i andra fall än då de behandlas i beskattningsdatabasen (se nedan) omfattas av absolut sekretess bedöms inte vara motiverat. Med hänsyn till karaktären av de uppgifter som avses hanteras i ärenden om elstöd till företag, görs sammantaget bedömningen att den i 30 kap. 23 § OSL föreskrivna sekretessen utgör en lämplig avvägning mellan skyddsintresset och insynsintresset. Behovet av sekretess för känsliga uppgifter som kan förekomma i ärenden om elstöd till företag kan tillgodoses genom att 30 kap. 23 § OSL görs tillämplig på Skatteverkets nya verksamhet som avser elstöd till företag genom en ändring i offentlighets- och sekretessförordningen. Någon ny sekretessbestämmelse behöver alltså inte föras in i OSL. Här kan också nämnas att sekretess av insynsskäl inte bör gälla för beslut om elstöd till företag eller beslut om återkrav av sådant stöd.

Det kan tilläggas att det i avsnitt 3.9 föreslås att de uppgifter som behövs för handläggning av elstöd till företag ska få behandlas i beskattningsdatabasen. Därmed aktualiseras 27 kap. 1 § andra stycket 1 OSL. Enligt denna bestämmelse gäller absolut sekretess i verksamhet som avser förande av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som har tillförts databasen.

Skatteverket kan i vissa fall behöva kontrollera om elstöd enligt förordningen (2022:1872) om elstöd till konsumenter för oktober 2021–september 2022 har lämnats för en viss uttagspunkt. För kontrollen behövs dock inte några uppgifter om vem som har beviljats stödet, elförbrukningen eller hur mycket stöd som har beviljats. Kontrollen kan knytas till uppgiften om stöd har beviljats för uttagspunkten eller inte. Inhämmande av en sådan uppgift från Försäkringskassan bedöms kunna regleras på förordningsnivå.

3.11 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: De nya reglerna träder i kraft den 16 maj 2023.

Promemorians bedömning: Det behöver inte införas några övergångsregler.

Skälen för förslaget och bedömningen: Det är viktigt att elstödet till företag kan börja beviljas och tillgodoräknas sökandena så snart som möjligt. Skatteverket behöver dock viss tid på sig för att förbereda sin

handläggning och utveckla nödvändiga it-system. En lämplig tidpunkt för ikraftträdande bedöms därför vara den 16 maj 2023. Eftersom det är fråga om införandet av ett nytt förfarande för ett nytt stöd bedöms det inte finnas något behov av övergångsregler.

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Redogörelsen omfattar enbart effekterna av förslagen i denna promemoria, dvs. de delar av förfarandet för elstödet till företag som hanteras i lag. Det innebär att effekterna av att stöd lämnas inte omfattas. De behandlas i den promemoria som biläggs förslaget till förordning om elstöd till företag.

När det gäller effekterna för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna är det dock inte möjligt att fullt ut göra denna uppdelning. Exempelvis regleras förutsättningarna för att bevilja stöd i förslaget till förordning om elstöd till företag, men att stödet hanteras inom skattekotot och möjligheterna till återkrav föreslås regleras i lag. Bedömningen i avsnittet om effekterna för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna avser därför alla regler kring elstödet till företag.

Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslagen är att säkerställa en effektiv och rättssäker handläggning av elstödet till företag. Detta speglas både i valet av Skatteverket som beslutande myndighet och utformningen av individuella regler. Den alternativa lösning som främst kan tänkas är att stödet skulle handläggas av någon annan myndighet än Skatteverket. Valet av beslutande myndighet redogörs för i avsnitt 3.1 ovan. Sammanfattningsvis bedöms Skatteverket vara den myndighet som har bäst förutsättningar att säkerställa en effektiv, snabb och rättssäker handläggning av ansökningarna om stöd och ha en vana att handlägga ett stort antal ärenden på kort tid. Att stödet kan integreras i det befintliga systemet för skattekotot (se avsnitt 3.2) medför också en enklare och mer ekonomisk hantering än om ett helt nytt system hade behövts byggas upp.

Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

För Skatteverket kommer hanteringen av elstödet till företag att medföra kostnader för utveckling av it-system för ansökningsförfarandet och myndighetens handläggning. Därtill kommer kostnader för framtagande av rutiner och information till stödberättigade företag. Dessa kostnader beräknas uppgå till 23 miljoner kronor. Resursbehovet för Skatteverkets handläggning är beroende av antalet ärenden som kommer att hanteras och i vilken grad handläggningen är möjlig att automatisera. Enligt uppgifter

från nätföretagen uppgår antalet uttagpunkter som kan förväntas bli föremål för elstöd till företag till cirka 600 000. Eftersom ett företag kan ha mer än en uttagpunkt beräknas antalet ärenden bli färre än 600 000. Utformningen av förslaget till förordning om elstöd till företag möjliggör att en del av ärendena kan hanteras i en maskinell beslutsprocess. Samtidigt måste Skatteverket beakta att handläggningen för vissa ansökningar kommer att ha delar som inte kommer kunna automatiseras fullt ut. Det är inte möjligt att med säkerhet ange hur stor andel av ärendena som kan hanteras maskinellt. De beräknade kostnaderna för Skatteverket behöver därför anges i ett intervall om 140–360 miljoner kronor, där det lägsta beloppet är under förutsättning att 90 procent av ärendena kan hanteras maskinellt. För ärenden som kan hanteras maskinellt kan det finnas behov att efter tillgodoräkning göra stickprovskontroller. Skatteverket bedömer att det kan bli fråga om riskbaserade efterkontroller under 2023 och 2024. De beräknade kostnaderna för detta är 10–225 miljoner kronor. I kostnaderna ingår förutom själva handläggningen av ansökan även kostnader för service, kontroller före och efter ansökan och tillgodoräkning, registrering av ombud samt processföring. De samlade kostnaderna för Skatteverkets hantering av elstödet till företag uppskattas därmed inte överstiga ca 400 miljoner kronor. Svenska kraftnät får använda flaskhalsintäkter till att finansiera Skatteverkets administration av stödet.

Skatteverkets beslut kommer att kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det är svårt att bedöma i vilken omfattning måltillströmningen kommer att öka. Bedömningen är att de allra flesta ärenden är okomplicerade och att det endast undantagsvis kan uppstå frågor om regeltolkning som behöver lösas av domstol. En riklig uppskattning av antalet tillkommande ärenden kan göras utifrån en jämförelse med reglerna för tillfälliga anstånd med betalning av skatter och avgifter där 0,017 procent av ärendena överklagats. Med antagandet att måltillströmningen kommer att ligga på motsvarande nivå kan antalet beräknas till 100 ($600\,000 \cdot 0,00017 = 100$). Enligt uppgifter i Årsredovisning 2021 för Sveriges domstolar uppgår den genomsnittliga styckkostnaden för mål i förvaltningsrätt till 8 118 kronor. Med antagandet att kostnaden för ett mål rörande elstöd motsvarar den genomsnittliga kostnaden för samtliga mål kan den samlade tillkommande kostnaden för de allmänna förvaltningsdomstolarna uppskattas till 800 000 kronor ($100 \cdot 8\,118 \approx 800\,000$). Kostnaderna kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Övriga effekter

Förslagen i denna promemoria bedöms i övrigt inte ha några effekter.

5 Författningskommentar

5.1 Förslaget till lag om förfarande för elstöd till företag

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om förfarandet för stöd till företag för att mildra effekterna av höga elpriser (elstöd).

I paragrafen anges lagens innehåll.

2 § Skatteverket prövar frågor enligt denna lag.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om handläggande myndighet.

Frågor enligt lagen ska prövas av Skatteverket.

Rätt att meddela föreskrifter om elstöd

3 § Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om förutsättningarna för att få elstöd och elstödet storlek.

I paragrafen finns en upplysning om att regeringen med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om förutsättningarna för att få elstöd och elstödet storlek. Den delen av elstödet regleras således inte i lagen.

Tillgodoräknande och utbetalning av stöd

4 § Eltöd som beviljas ska tillgodoräknas stödmottagaren genom kreditering på ett sådant skattekonto som avses i 61 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Paragrafen innehåller en bestämmelse om kreditering på skattekontot.

Stöd som beviljas ska tillgodoräknas stödmottagaren genom kreditering på ett sådant skattekonto som avses i 61 kap. 1 § skatteförfarandelagen. Då skattekontot används kommer avräkning att ske mot underskott för skatter och avgifter enligt de vanliga bestämmelserna i skattekontosystemet, på motsvarande sätt som gäller för andra stöd som krediteras skattekontot, exempelvis omställningsstöd. Det innebär även att lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter blir tillämplig.

5 § Om det finns ett överskott på skattekontot efter att elstöd har beviljats, ska det överskjutande beloppet automatiskt betalas ut till betalningsmottagarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Uppgift om sådant konto inhämtas från betalningsmottagaren eller, med mottagarens tillstånd, från bank eller kreditmarknadsföretag. Skatteverket får besluta om utbetalning från skattekontot på annat sätt om särskilda förhållanden motiverar det. Utbetalning ska göras med högst det belopp som har beviljats i elstöd.

En utbetalning enligt första stycket ska inte göras om det finns något hinder som anges i 64 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om det finns ett överskott på skattekontot efter kreditering av elstöd, ska intäktsränta enligt 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarandelagen beräknas på överskottet från och med dagen efter tillgodoräkandet.

I paragrafen regleras utbetalning från skattekontot efter beviljande av elstöd.

Av *första stycket* framgår att om ett beviljande av elstöd resulterar i ett överskott på skattekontot ska det överskjutande beloppet automatiskt betalas ut till betalningsmottagarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Uppgift om sådant konto inhämtas från betalningsmottagaren eller, med mottagarens tillstånd, från bank eller kreditmarknadsföretag. Motsvarande gäller enligt 14 kap. 8 § skatteförfarandeförordningen. Utbetalningen ska alltså ske till samma konto som utbetalningar från skattekontot normalt görs till. Skatteverket får besluta om utbetalning från skattekontot på annat sätt om särskilda förhållanden motiverar det. Det kan bli aktuellt exempelvis om mottagaren inte har registrerat ett konto. Det finns dock ingen skyldighet för Skatteverket att göra utbetalningar på annat sätt. Utbetalning ska göras med högst det belopp som har beviljats i elstöd. Regeln innebär att om det innan elstödet beviljas finns ett underskott på skattekontot avseende exempelvis skatteskulder kommer det tillgodoräknade stödet i första hand avräknas mot skulden. Om det i stället finns ett överskott när elstödet beviljas begränsas den automatiska utbetalningen till det belopp som har beviljats i stöd. Resterande överskott hanteras enligt de vanliga reglerna för skattekontot. Att lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter är tillämplig innebär även att avräkning ska ske för vissa statliga fordringar.

Enligt *andra stycket* ska en utbetalning enligt första stycket inte göras om det finns något hinder som anges i 64 kap. 4 § skatteförfarandelagen. Det omfattar bl.a. avräkning mot skatteskulder, men även att kontohavaren begär att beloppet ska användas för betalning av framtida skatteskulder.

I *tredje stycket* finns regler om hur intäktsränta ska beräknas. Räntan beräknas på överskottet från och med dagen efter tillgodoräkandet, vilket är samma tidpunkt som gäller för dröjsmålsränta enligt 11 §.

Återbetalning och återkrav

6 § Den som har tillgodoräknats elstöd är återbetalningsskyldig om

1. stödet har tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, eller
2. villkoren för stödet inte har följts.

Paragrafen innehåller regler om återbetalningsskyldighet.

Enligt *punkt 1* är den som har tillgodoräknats elstöd återbetalningsskyldig om stödet har tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp. Bestämmelsen blir tillämplig i alla fall då stöd helt eller delvis har tillgodoräknats felaktigt. Det krävs inte något samband mellan stödmottagarens handlande eller underlåtenhet och den felaktiga utbetalningen. Det finns inte heller något krav på att mottagaren insett eller borde ha insett felaktigheten.

Enligt *punkt 2* kan elstöd även återkrävas om villkoren för stödet inte har följts. Denna grund är kopplad till de eventuella villkor som anges i

beslutet om elstöd. Om exempelvis beslutet om elstöd innehåller ett villkor om att stödmottagaren på Skatteverkets begäran ska lämna de uppgifter och handlingar som krävs för kontroll av stödet och stödmottagaren senare vägrar att följa en sådan begäran från Skatteverket innebär det i sig att mottagaren blir återbetalningsskyldig.

7 § Om en stödmottagare är återbetalningsskyldig får Skatteverket besluta att återkräva det felaktigt tillgodoräknade beloppet. Ett sådant beslut ska innehålla uppgifter om det belopp som stödmottagaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas.

Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Skatteverket beslutat om återkrav.

Om det finns särskilda skäl får Skatteverket besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag.

I paragrafen finns regler om återkrav.

Enligt *första stycket* får Skatteverket, om en stödmottagare är återbetalningsskyldig, besluta att återkräva det felaktigt tillgodoräknade beloppet. Ett sådant beslut ska innehålla uppgifter om det belopp som ska betalas tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Det finns ingen absolut skyldighet för Skatteverket att återkräva ett felaktigt tillgodoräknat belopp, utan Skatteverket får återkräva det. Exempel på fall då Skatteverket kan låta bli att återkräva ett felaktigt tillgodoräknat belopp är om det rör mycket små summor. När återbetalningsskyldigheten grundar sig på att villkoren för stödet inte har följts anses hela det tillgodoräknade beloppet vara felaktigt tillgodoräknat.

I *andra stycket* anges som huvudregel att återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Skatteverket beslutat om återkrav. Om Skatteverket exempelvis har beslutat om återkrav i mars ska återbetalning ske senast den sista april.

Enligt *tredje stycket* får Skatteverket om det finns särskilda skäl besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag än vad som anges i andra stycket.

8 § Ett återkrav ska återbetalas genom insättning på ett särskilt konto för återbetalning. Återbetalningen anses ha gjorts den dag då betalningen har bokförts på det särskilda kontot.

Paragrafen innehåller vissa bestämmelser om hur återbetalning av ett återkrav ska hanteras praktiskt.

En återbetalning ska göras genom insättning på ett särskilt konto för återbetalning. Återbetalningen ska alltså inte ske via skattekontot. Återbetalningen anses ha gjorts den dag då betalningen har bokförts på det särskilda kontot.

Anstånd

9 § Vid återkrav enligt 7 § ska Skatteverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Skatteverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för anstånd.

Enligt *första stycket* ska Skatteverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Skälet till tveksamheten är normalt ett överklagande, men varje initiativ som väcker frågan om hur mycket som ska betalas tillbaka i slutändan omfattas av ordalydelsen. Med beviskravet ”tveksamt” förstås att det är minst lika sannolikt att hela eller delar av återbetalningskravet kommer att kvarstå som att det kommer att sättas ned. Det behöver dock inte väga helt jämnt för att anstånd ska beviljas, utan anstånd får även beviljas om sannolikheten för att det inte blir någon nedsättning av återkravet väger över något. Däremot bör anstånd inte beviljas om det är troligt att återkravet kommer att kvarstå. Det är upp till Skatteverket att bedöma om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Om förutsättningarna för anstånd är uppfyllda har dock den som söker anstånd en rätt att få anstånd. Ett anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Enligt *andra stycket* får Skatteverket också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna. Skatteverket företräder vid ett sådant beslut det allmänna som borgenär. Varje anståndsbeslut ska ha som mål att den betalningsskyldige ska betala sin skuld. Om den betalningsskyldige inte bedöms kunna betala saknas förutsättningar för anstånd enligt denna grund. Syftet med anståndet är ytterst att Skatteverket ska avvakta med indrivningsåtgärder om det främjar utsikterna att få betalt. Ett anstånd antas vara till fördel för det allmänna om det ger ett bättre ekonomiskt utfall för det allmänna än om verkställighetsåtgärder vidtas omedelbart. Anståndet ska alltså framstå som ett bättre alternativ än att låta fordringen gå till indrivning. Så kan vara fallet om ett överlämnade till indrivning och registrering i utsköknings- och indrivningsdatabasen skulle försämra den skattskyldiges möjlighet att fortsätta sin verksamhet eller ta lån och därmed betala sin skuld. Om stödmottagaren redan har en eller flera restförda skatte- eller avgiftsskulder hos Kronofogdemyndigheten kan ett överlämnande för indrivning avseende ytterligare en skuld normalt inte anses påverka möjligheterna negativt att få betalt. Till skillnad från reglerna i första stycket är möjligheterna till anstånd till fördel för det allmänna inte en rättighet för den betalningsskyldige, utan enbart en befogenhet för Skatteverket. En annan skillnad är att anstånd enligt *andra stycket* får beviljas även utan ansökan. I praktiken bör dock Skatteverket kontakta den betalningsskyldige innan anstånd beviljas.

10 § Skatteverket får återkalla anstånd enligt 9 § första stycket eller sätta ned anståndsbeloppet om

1. förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats,
2. sökanden har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet, eller
3. det finns andra särskilda skäl.

I paragrafen regleras Skatteverkets möjligheter att återkalla ett beviljat anstånd eller sätta ned anståndsbeloppet.

Återkallelse av anstånd eller nedsättning av anståndsbeloppet kan ske i tre olika fall, som regleras i varsin punkt. *Punkt 1* reglerar situationer då förhållandena har ändrats väsentligt sedan anståndet beviljades. Det kan exempelvis vara fråga om att graden av tveksamhet har ändrats väsentligt. Eftersom det är fråga om förändringar i negativ riktning ligger det i sakens natur att det ska vara fråga om ändrade förhållanden som minskar rätten till anstånd. Om exempelvis förhållandena har ändrats på så sätt att det blir mer troligt att återkravet kommer att sättas ner är det inte skäl för Skatteverket att återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet.

Punkt 2 reglerar fall då den som har sökt anståndet har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet. Det bör vara fråga om fel av någon betydelse. Mindre misstag från sökandens sida bör normalt inte vara skäl nog att återkalla anståndet.

Punkt 3 reglerar fall då det föreligger andra särskilda skäl. Så kan t.ex. vara fallet om det har framkommit uppgifter som gör att det kan antas att återkravet inte kommer att betalas i rätt tid eller om stödmottagaren håller på att göra sina tillgångar oåtkomliga för exekution.

Möjligheten till återkallelse av anstånd gäller enbart anstånd enligt 9 § första stycket, dvs. inte för anstånd till fördel för det allmänna. Eftersom ett anstånd till fördel för det allmänna enbart är en befogenhet för Skatteverket får verket dock ändå återkalla ett sådant anstånd, t.ex. när det inte längre är till fördel för det allmänna (jfr prop. 2019/20:181 s. 119).

Dröjsmålsränta

11 § Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta tas ut på det obetalda beloppet från och med dagen efter att elstödet tillgodosåknats till och med den dag betalning sker. Dröjsmålsränta beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Om det finns särskilda skäl får Skatteverket helt eller delvis avstå från kravet på ränta.

I paragrafen regleras dröjsmålsränta.

Enligt *första stycket* ska dröjsmålsränta tas ut om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid. Räntan beräknas från och med dagen efter att elstödet har tillgodosåknats till och med den dag betalning sker. Detta gäller även om ett företag har beviljats anstånd med betalningen av ett återkrav. Dröjsmålsränta beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen.

Enligt *andra stycket* får Skatteverket om det finns särskilda skäl helt eller delvis avstå från kravet på dröjsmålsränta. Ett sådant skäl kan till exempel vara att ett felaktigt tillgodosåknande av elstöd beror på ett misstag hos Skatteverket. Det är inte en förutsättning för eftergift att den återbetalningsskyldige begär det. Skatteverket är oförhindrat att på eget initiativ pröva frågan om eftergift.

Indrivning och preskription

12 § Om ett återkrav av elstöd inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar.

I paragrafen anges när en fordran på återkrav av elstöd ska lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning och en upplysning om att bestämmelser om indrivning finns lagen om indrivning av statliga fordringar.

Innan en fordran får lämnas för indrivning ska den betalningsskyldige enligt indrivningsförordningen (1993:1229) ha uppmanats att betala fordringen. Ett beslut om återkrav ska enligt 7 § innehålla uppgift om när betalning ska ske, och uppfyller således detta krav. Indrivningsförordningen innebär också bl.a. att Skatteverket skyndsamt ska underrätta Kronofogdemyndigheten om fordringen har betalats, satts ned eller fallit bort eller om anstånd har beviljats med betalningen.

13 § Om det finns särskilda skäl får Skatteverket avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning.

I paragrafen regleras en möjlighet till undantag från 12 §.

Enligt 12 § ska Skatteverket om ett återkrav av stöd inte har betalats i rätt tid lämna fordran till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Enligt undantaget i denna paragraf får dock Skatteverket avstå från detta om det finns särskilda skäl. Ett sådant skäl kan vara att en ansökan om anstånd har inkommit, men ännu inte har behandlats och det finns skäl som talar för att anstånd kan komma att medges.

14 § Skatteverkets beslut om återkrav enligt 7 § får verkställas enligt utsökningsbalken trots att beslutet inte har fått laga kraft.

I paragrafen regleras verkställighet enligt utsökningsbalken.

Beslut enligt lagen gäller omedelbart enligt 19 §, se kommentaren till den paragrafen. Ett överklagande påverkar alltså inte skyldigheten att betala enligt ett beslut om återkrav av elstöd. Enligt 3 kap. 23 § andra stycket andra meningen utsökningsbalken får en sådan exekutionstitel som det är fråga om när det gäller återkrav verkställas innan den har vunnit laga kraft, om det är särskilt föreskrivet. Bestämmelsen i denna paragraf utgör en sådan särskild föreskrift. Det innebär att indrivning och verkställighet enligt utsökningsbalken får ske av ett återkrav oberoende av om beslutet har fått laga kraft.

15 § Om en fordran på återkrav av elstöd har lämnats för indrivning, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) för tiden efter överlämnandet och driva in den.

I paragrafen regleras beräkning av ränta hos Kronofogdemyndigheten.

Räntan för tiden efter det att en fordran på återkrav av elstöd har lämnats för indrivning ska beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen. Det innebär att ränta beräknas på samma sätt som för skatter och avgifter som har överlämnats för indrivning. Det är Kronofogdemyndigheten som ska beräkna denna ränta och driva in den.

16 § En fordran på elstöd som ska tillgodoräknas enligt 4 § får inte överlätas innan beloppet kan betalas ut.

I paragrafen regleras förbud mot överlåtelse av fordran på elstöd.

Paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 71 kap. 2 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) och innehåller en bestämmelse om att en fordran på elstöd som ska tillgodoräknas enligt 4 § inte får överlåtas innan den kan utbetalas. Kravet på att beloppet ska kunna betalas ut anses vara uppfyllt även om den stödberättigade enligt 64 kap. 4 § 5 skatteförfarandelagen har begärt att beloppet ska användas för betalning av framtida skatteskulder eller avgiftsskulder.

17 § En fordran som avses i 16 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av en fordran på elstöd som ska betalas.

I paragrafen finns vissa regler kring Kronofogdemyndighetens hantering av fordringar.

Paragrafen motsvarar 71 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Enligt *första stycket* får en fordran på elstöd som enligt 16 § inte får överlåtas ändå utmätas. Det medför att fordringar som finns hos Kronofogdemyndigheten kan betalas innan företaget kan använda ett eventuellt överskott till något annat. En fordran på elstöd som har tillgodoräknats sökandens skattekonto enligt 4 § får utmätas först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Det förutsätter att den fordran för vilken elstödet ska tas i anspråk är registrerad hos Kronofogdemyndigheten och handläggs som ett allmänt mål. Belopp som inbetalas till skattekontot och andra belopp som tillgodoräknas skattekontot räknas av från det sammanlagda skuldsaldot på kontot och inte från någon specifik skuld. Det innebär att det inte alltid är möjligt att direkt utläsa om en viss skatt eller avgift är betald eller om saldot på kontot helt eller delvis består av en viss fordran. Saldot består därför i praktiken vanligtvis inte av företagets fordran på elstöd, utan av ett motsvarande belopp. Om det finns andra poster registrerade på skattekontot är därför det belopp som Kronofogdemyndigheten kan ta i anspråk genom avräkning för en fordran på elstöd inte specifikt det elstöd som företaget har beviljats utan ett saldo på skattekontot.

Av *andra stycket* framgår att bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken om att vissa tillgångar ska undantas med hänsyn till gäldenärens behov inte ska tillämpas vid utmätning av en fordran på elstöd som ska betalas ut.

18 § En fordran på återkrav av elstöd ska vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

I paragrafen regleras preskription av en fordran på återkrav.

Vid tillämpning av lagen om preskription av skattefordringar m.m. anses en fordran på återkrav av elstöd vara en sådan fordran som har påförts

enligt skatteförfarandelagen. Det medför bl.a. att den preskriberas fem år efter utgången av det kalenderår då den lämnades för indrivning.

Besluts verkställighet

19 § Beslut enligt denna lag gäller omedelbart.

I paragrafen regleras besluts verkställbarhet.

Beslut enligt lagen gäller omedelbart. Laga kraft krävs därför inte för att besluten ska bli gällande, vilket bl.a. betyder att delgivning inte behövs. Om beslutet avser ett återkrav av elstöd gäller skyldigheten att betala enligt beslutet även om beslutet överklagas. Att ett beslut om återbetalning gäller omedelbart betyder dock i normalfallet inte att den som beslutet gäller omgående måste betala fordran för att undvika indrivning. Återbetalning ska göras senast den förfalldag som följer av beslutet om återkrav, se vidare kommentaren till 7 §.

Överklagande

20 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol.

Skatteverkets beslut som avser anstånd enligt 9 § andra stycket får inte överklagas.

Paragrafen innehåller information och bestämmelser om överklagande.

I *första stycket* finns en upplysning om att det i 40 § förvaltningslagen finns bestämmelser om överklagande av beslut till allmän förvaltningsdomstol. Av 44 § förvaltningslagen följer att ett överklagande av ett beslut ska ha kommit in till Skatteverket inom tre veckor från den dag då

den som överklagar fick del av beslutet.

Av *andra stycket* framgår att beslut som avser anstånd enligt 9 § andra stycket inte får överklagas. Besluten som avses är Skatteverkets beslut att bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna. I det fallet är beslutet inte ett uttryck för Skatteverkets handläggning av ett ärende om återkrav utan är en åtgärd som Skatteverket får vidta i sin roll som borgenär.

5.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

1 kap.

1 § Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och i verkets handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter, lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, lagen (1991:1047) om sjuklön och lagen (2020:548) om omställningsstöd samt av sådant stöd som avses i lagen (2023:000) om förfarande för elstöd till företag, om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av

personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelserna i 4–6 och 8 §§ samt 2 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om juridiska personer och avlidna.

I paragrafen regleras lagens tillämpningsområde.

Ändringen i *första stycket* innebär att lagens tillämpningsområde utökas till att även omfatta Skatteverkets handläggning av sådant stöd som avses i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag. Tillägget gäller oavsett om handläggningen sker enligt lagen om förfarande för elstöd till företag eller enligt en förordning.

4 § Uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter,

2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,

3. fastighetstaxering,

4. revision och annan analys- eller kontrollverksamhet,

5. tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning,

6. handläggning

a) enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,

b) av andra frågor om ansvar för någon annans skatter och avgifter,

c) enligt lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och 22 b kap. skatteförfarandelagen (2011:1244),

d) enligt lagen (2017:182) om automatiskt utbyte av land-för-land-rapporter på skatteområdet och 33 a kap. skatteförfarandelagen,

e) enligt 33 b kap. skatteförfarandelagen,

f) enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete och lagen (2020:548) om omställningsstöd *samt av sådant stöd som avses i lagen (2023:000) om förfarande för elstöd till företag*, och

g) enligt lagen (2022:1681) om plattformsoperatörers inhämtande av vissa uppgifter på skatteområdet, lagen (2022:1682) om automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar och 22 c kap. skatteförfarandelagen,

7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,

8. hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,

9. hantering av uppgifter om sjuklönekostnad, och

10. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

I paragrafen finns bestämmelser om de ändamål för vilka uppgifter får behandlas enligt lagen.

Punkt 6 kompletteras på så sätt att handläggning av sådant stöd som avses i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag läggs till ändamålen för vilka uppgifter får behandlas. Detta gäller oavsett om handläggningen sker enligt lagen om förfarande för elstöd till företag eller enligt en förordning.

2 kap.

3 § För de ändamål som anges i 1 kap. 4 § får följande uppgifter behandlas i databasen:

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, bosättning och familjeförhållanden,
2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden samt firmatecknare och andra företrädare,
3. registrering för skatter och avgifter,
4. underlag för fastställande av skatter och avgifter,
5. bestämmande av skatter och avgifter,
6. underlag för fastighetstaxering,
7. revision och annan kontroll av skatter och avgifter,
8. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter,
9. avgiftsskyldighet till ett registrerat trossamfund och medlemskap i fackförening,
10. yrkanden och grunder i ett ärende,
11. beslut, betalning, redovisning och övriga åtgärder i ett ärende,
12. uppgifter som behövs vid hantering av underrättelser från arbetsgivare om anställning av utlänningar som avses i lagen (2013:644) om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige,
13. uppgifter som behövs för handläggning enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller lagen (2020:548) om omställningsstöd *eller av sådant stöd som avses i lagen (2023:000) om förfarande för elstöd till företag*, och
14. uppgifter om sjuklönekostnad.

I databasen får även andra uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i databasen enligt första stycket.

I paragrafen regleras vilka uppgifter som får behandlas i beskattningsdatabasen.

I *första stycket punkt 13* görs ett tillägg som innebär att uppgifter även får behandlas i beskattningsdatabasen om de behövs för handläggning av sådant stöd som avses i den nya lagen om förfarande för elstöd till företag. Detta gäller oavsett om handläggningen sker enligt lagen om förfarande för elstöd till företag eller enligt en förordning.